

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

a. A vers témája

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a vers témája filozófiai jellegű: a világ megismerhetőségének, megfogalmazhatóságának, illetve alakíthatóságának problematikusságát fejezi ki dalszerű formában. A beszélő kételyeit, zaklatottságát hangsúlyozza a témajelölő mondat ismétlése („*milyen lehet tenéked a világ?*”), a kérdő mondatok halmozása („*milyen lehet tenéked a világ?*”, „*Érzed-e a csöndet s az éjszakát?*”), az *ah* indulatszó, illetve a vers zárlatának szóhasználata (*kétségbeesetten, szegény vak lélek, sírsz*) és metaforikus értelmű képei (*csönd, éjszaka, vak lélek*). Az utolsó előtti strófa a kietlen, egyhangú és kilátástalan élet tapasztalatának tragikumáról vall.

b. A versbeszéd sajátosságai

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a versbeszéd közvetlen, valakihez intézett (címezte az őszi tücsök), metaforikus értelmű beszéd. Valójában drámai hangvétellű belső monológ, a lírai én kételyeit, tragikus világtapasztalatát tárgyasítja.

c. A tücsök metafora jelentése

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a címben kiemelt tücsök, a versbeszéd címezte, toposz értékű kép, hagyományosan a művész/zenész/lírikus metaforája. Ezt az olvasatot erősíti a *dal, muzsika*, illetve a „*magába szállás*” motívuma, illetve az utolsó előtti versszak hasonlata („*Zenéd olyan, mint a lelkem zenéje*”).

d. A költemény dalra jellemző sajátosságai

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: modern dal/filozófiai dal/elégikus dal. Egyszerű, háromsoros, 10-11 szótagú sorokból áll, a strófák utolsó két sora páros rímben csendül össze. A zeneiséget fokozza a szó- és sorismétlés.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. Tételmondat 3 pont

Lehetséges válasz: *A mai tizenévesek magukra hagyatva bolyonganak az interneten.*

b. Az internetezés előnyei 6 pont

Lehetséges válasz: gyors információszerzés, szorongáscsökkenés, érzelmi felszabadulás, álarcválasztás lehetősége;

c. Tanuló-iskola viszony 6 pont

Lehetséges válasz: a kapcsolatfelvétel és fenntartás problematikussága, a tekintélyelv megkérdőjeleződése, újszerű ismeretekre való igény, a figyelem lekötésének problémája;

d. Szövegalkotás

Tématartás 5 pont

Az érvelő szövegtípus követelményeinek betartása (logikai összefüggések, ok-okozati rend, meggyőző érvek) 5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

a. A választott alkotás műfaji sajátosságai 5 pont

Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a regény/novella műfaji sajátosságainak példázása a választott alkotásban (pl. nagy terjedelem, hosszabb időtartamot felölelő történet, szerteágazó cselekmény, fő- és mellékszereplők, részletesen kidolgozott jellemek / rövid terjedelem, zárt cselekmény, egyetlen eseményszál, kevés szereplő, általában változatlan jellemű szereplők, gyakori a csattanós zárlat).

b. A jellemzés technikái, eszközei 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: beszéltetés, cselekedtetés, leírás, túlzás, felnagyítás, ellentétezés, (anekdotikus) történet általi jellemzés stb.

c. A hős értékrendje 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: pozitív értékek: becsület, tisztesség, hűség, szeretet; negatív értékek: gyűlölet, árulás, önzés, kicsinyesség, beszűkült tudat; vitális értékek (pl. étel). Tragikomikus hős esetén jellemző a pozitív értékek devalválódása, a negatív értékek előtérbe kerülése.

d. A hős és a külvilág viszonya

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: állandó/változó viszony, alá-fölérendeltségi viszony, harmonikus/diszharmonikus kapcsolat, kapcsolat hiánya, egyén-közösség viszonya, értékek szembesítése az egyéni és a közösségi lét szintjén stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont